

lagt for Dagen ved denne Sags Gennemførelse, den Forstaaelse, han, Landborepræsentanten, har vist af Berettigelsen af de Krav, denne Lov sigter til at fyldestgøre, ere saadanne, at ogsaa Købstædernes og københavnske Repræsentanter have al Grund til at være ham taknemmelige, og hele Folketinget har Grund til at være ham taknemmelig derfor.

J. Jensen (Kjøbenhavns 10de Valgkreds): Den Omstændighed, at vi behandle denne Sag paa Samlingens sidste Dag, og den Form, hvori den foreligger til Behandling her, ere gode Vidnesbyrd om, hvilken trang Vej social Lovgivning har at gennemgaa i den danske Rigsdag. Loven om Børns og unge Menneskers Arbejde i Fabrikker og fabrikmæssig drevne Værksteder er 28 Aar gammel. Den blev vedtagen i 1873 og var den Gang en ret demokratisk, en ret fremskridtsvenlig Lov, og undersøger man, hvorledes Rigsdagens Medlemmer stillede sig til dette Lovarbejde, ser man, at ikke faa ønskede at gaa betydelig videre end den Lov, som endelig blev vedtagen. Nu have vi ventet i 28 Aar for at komme videre. Vi maatte vente i 26 Aar, inden der blev forelagt noget Forslag fra Regeringens Side. Det er 2 Aar, siden den nuværende Indenrigsminister forelagde et Forslag, om hvilket Ministeren selv erklærede, at det stod paa Højde med Tiden, men paa den anden Side var et Forslag, som ikke indeholdt noget som helst, hvortil man ikke var i Stand til at finde et Sidestykke i de bestaaende Lovgivninger i den civiliserede Verden. Det er ogsaa rigtigt. Lovforslaget indeholdt med Hensyn til Børns Arbejde den Bestemmelse, at Børn ikke maatte arbejde, før de vare udkrævne af Skolen eller havde fyldt 14 Aar. Det var altsaa en Lovbestemmelse, der vilde give Børnene, hvad der var Børnenes, og Skolen, hvad der var Skolens, og det staar i god Forbindelse med, hvad der er gældende i andre Lande. I Tyskland er Aldersgrænsen 13 Aar, i Frankrig 13, i Schweiz 14 og i Østerrig for Fabrikarbejde 14. Her er Grænsen nu ved Landstingets Beslutning sat ned til 12 Aar, saa at der i Stedet for den gradvise Overgang, som Folketinget havde vedtaget, er sket en Indskrænkning til 12 Aar, og samtidig har man opretholdt den Bestemmelse, at Børn, der have fyldt 10 Aar og ere i Arbejde, kunne vedblive at arbejde uanset Lovens Bestemmelse. Det sidste skal jeg ikke sige noget til, men det maa slaas fast, at medens Folketinget havde ønsket, at

der skulde være en Overgang, saa at vi om 10 Aar stode saaledes, at skolepligtige Børn ikke kunde arbejde, naas dette ikke ved Landstingets Forslag. Med Hensyn til unge Menneskers Beskyttelse er Forskellen ikke meget stor imellem, hvad der fremkom fra Regeringens Side, og hvad der nu foreligger til Vedtagelse, men paa den anden Side er den Beskyttelsesbestemmelse, her er Tale om, saa minimal, at det var saa godt som umuligt at finde paa nogen Indskrænkning. For Beskyttelse af Kvinder under Arbejdet, altsaa Begrænsning af Arbejdstiden og Forbud mod Natarbejde og Søndagsarbejde, er Forslaget nu kemisk rent til Trods for, at man i de Lande, jeg nys nævnte, og i en hel Række andre Lande, har Bestemmelser, der i nogen Maade svare til, hvad der var foreslaaet af Ministeren, da Forslaget for 2 Aar siden kom frem.

Men uagtet der er sket disse Forringelser i Forslaget ere Forholdene jo desværre saaledes, kan man sige, at man maa være glad ved overhovedet at kunne faa et saadant Lovforslag ført igennem. Vi staa saa langt tilbage med Hensyn til denne Lovgivning, at selv et saa lille Fremskridt som, at Aldersgrænsen er flyttet fra 10 til 12 Aar, maa betegnes som Fremskridt, og endelig indeholder Forslaget den Løfteparagraf, at Loven om 10 Aar skal underkastes en Revision. Hvad der vil komme ud deraf, faa de at se, som leve til den Tid, og det behøve vi ikke her at komme ind paa, men det er for saa vidt godt, at den Paragraf er der, som der, siden den gældende Lov blev givet, er gaaet 26 lange Aar, i hvilken ingen havde Mod eller Lyst til at optage denne Sag til Løsning.

Naar man spørger, hvorledes det kan være, at Resultatet er blevet saa tarveligt, da Lovforslaget oprindelig dog indeholdt adskillige Bestemmelser af Betydning, maa der vel svares, at Grunden dertil simpelt hen er, at en dansk Regering i vore Dage ikke er nogen mægtig Faktor, naar det drejer sig om at gennemføre Lovbestemmelser. Til Dels maa Forklaringen vel ogsaa søges i, at de Interesser, der ere stærkt fremme i vort Land, de, der øve stærkest Indflydelse paa Lovgivningsarbejdet, ikke i særlig Grad ere beskæftigede ved Industrien, men navnlig ere Agrarinteresser. Der har ikke været — det vil jeg have Lov til at sige — stor Begejstring hos et Flertal i dette Ting for dette Forslag, der vedrører et Omraade, hvor man ikke havde særlige Interesser. Bestræbel-